

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály-utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butor-gyáros.

Ujonan, modern berendezett műasztalossága
Szeged, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb árak mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerinti egyes butorok vagy egész berendezés készítését. Klauzál-téri fényesen berendezett butor-áruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

Adózási viszonyaink.

(K. B.) Lapunk legutóbbi számában szóvá tettük azokat az égbekiáltó igazságtalanságokat, melyek méltán sodorják a végső elkeseredésbe a magyar népet.

Rámutatunk azon csongrádmegyei községi adózási viszonyokra, melyeknek keretében a Sándorfalván lakó egyszerű polgárember az egyenes állami adónak 102 százalékat fizeti pótdadó címén és ilyen rettenetes összeggel járul a községi terhek viseléséhez, ellenben a 100 ezer holdas óriási vagyonnal bíró örgróf Pallavicini hitbizományi uradalma teljesen mentesítve van azon kötelezettség alól, hogy a vármegye bármely községében pótdadót fizessen.

Tekintsünk most el a helyi bajainktól és vizsgáljuk, hogy mily óriási mérvű igazságtalanság uralja a magyar polgárok megadóztatásának egész rendszerét.

Büszkén szoktuk hirdetni, hogy a jogegyenlőség korszakát éljük és ez az egyenlőség a közadó teherviselés közösségében is megnyilatkozik.

Egyenlőség nem lehet egyenlő jogok nélkül, és visszataszító jogtalanság az, ha csak a terhek egyenlők.

Nálunk Magyarországon pedig így van. Nálunk csak a terhek egyenlők, a legszegényebb földműves és iparos ember ép oly arányban fizeti az adót, mint a legvagyonosabb főúr.

Nyilván való tehát, hogy a mai adózási rendszer — egyenlőtlen.

Arra kell törekedni, hogy megszüntetve legyen az egyenlőtlenesség, hogy gazdag és szegény teljesen egyforma arányban fizessék az adót. Meg kell változtatni a mai adózási rendszert, és törvényhozás útján be kell hozni a fokozatos, a progresszív adót.

Elv az, hogy minden állampolgár vagyoni képessége, azaz jövedelme szerint tartozik adót fizetni.

Ámde az már csak külsőleg felel meg az egyenlőségnek, hogy gazdag és szegény az évi jövedelmének ugyanolyan hányadrészt fizesse adóba.

Az igazság akkor érvényesül, ha a szegény csekélységet, a jómódu többet s a gazdag sokkal nagyobb hányadrészt fizet adóba.

Ennek a fokozatos, a progresszív adórendszernek meg van a maga természetes indoka: az államnak kötelessége a luxust, a fényűzést elnyomni, és a vagyoni különbségeket kiegyenlíteni. A gazdagoknak tehát nem épen olyan arányban kell az állam terheihez, a közterhek viseléséhez hozzájárulniok, mint a szegényeknek, hanem jövedelmükből nagyobb hányadrészt kell adóba fizetniök, mint a kevésbé vagyonosoknak.

Ez az igazi méltányos adórendszer, nem pedig a mai. Mert aki a kis jövedelméből ad egy tizedrészt, arra ez sokkal terheesebb, ez sokkal nagyobb mérvben nélkülöz, mint aki az ő nagy jövedelméből ad egy tizedrészt.

Mert aki az ő kis jövedelméből adja oda az államnak az egy tizedet, az a saját és családjának életfentartásához szükséges kiadásait csorbítja meg. A fokozatos adó behozatala a társadalmi egyenlőtleneségek javítását tekinti céljának, ez pedig jogos törekvés.

Különbözn is inkább viselje a nagy vagyon a szegény emberek terhet, mint megfordítva legyen fokozatosság a teherviselésben és legyen egy létminimum melyet adóval terhelni nem szabad.

Inkább veszítsen az állam a kis embereknél, akik ugyanis édes keveset kapnak az állam jóvoltából. A progresszív adó behozatala által tehát nemcsak a helyesen értelmezett jogegyenlőség elvének teszünk eleget, hanem hatékonyan orvosoljuk szociális bajaink egy részét is, mert a nagy néptömeget védjük, a fényűzést korlátozzuk és egy lépést teszünk a különböző társadalmi osztályok közt lévő nagy vagyoni különbségeknek békés egyengetése felé.

Villamos vasutunk ügye.

Régóta vajudó kérdés a szegedi villamos vasut ügye s hogy még csak most kezdenek ezen fontos forgalmi kérdés megoldásához, abban nagy része van a hatóság maradiságának is. Végre azonban mégis megértük az időt, hogy a mi csöndesen kocogó löfejünket, amint a közúti vasutunkat nevezi a nép, a forgalmat gyorsabban és élénkebben lebonyolító villamossal alakítja át a részvénytársaság, azaz hogy még csak akarja átalakítani.

Hogy ez az akarat tetté is legyen, ahhoz a hatóság jóakarata is szükséges, mert a részvénytársaság, amely igen kétségtelesen nagyobb összegeket áldoz e célra, a hatóság jóakaratu támogatása nélkül nem képes a villamost létesíteni, amelyet pedig az egész város közönsége óhajtott. Hogy földfeletti, vagy földalatti lesz-e a villamos vasut, azzal a közönség nem törődik. Neki az

mindegy, akármilyen is lesz az, csak hogy meglegyen.

Az a részvénytársaság, mely a közúti vasutat villamossá akarja átalakítani, földfeletti akar. Azért, mert az olcsóbb. Kevesebb a befektetés, kevesebb a kockázat is.

Mig a földfeletti villamos kilométerenként csupán 50.000 koronába kerül, addig a földalatti kilométerje 170.000 koronába. A társaság az egész vonal átalakítására 200.000 koronát áldoz, mig — ha földalatti vezetékkel csinálnák a villamost, ugy 700.000 korona befektetést igényel, tehát félmillió koronánál többet. A falak fenntartása is jóval többbe kerülne. Világos tehát, hogy a társaság csakis a földfeletti vezetékkel létesítheti a villamos vasutat.

Más városokban is földfeletti vezetékű villamos vasutak vannak. A közönség nem törődik a póznákkal, neki a vasut kell mindenképen. Ezek a póznák azonban bántják a főispán szépérzékét. Ha ez csupán az ő egyéni nézete volna, még mi is azt mondanánk, hogy szépészeti szempontból csakugyan izléstelenek azok a karók, de ez a szépészeti szempont a főispán előtt döntő szerepet játszik a villamos vasut kérdésében, holott itt a szépészeti szempont teljesen mellékes.

Első és az irányadó szempont itt a forgalom gyors lebonyolításának a kérdése. Ez életkérdés, amelynek megoldását türelmetlenül várja a város közönsége.

Ha a főispán nézete irányadó lenne, akkor évtizedekig várhatnánk e kérdés megoldására. Ezt pedig nem akarja a közönség, hanem a közúti vasutnak villamossá való átalakítását minél előbb. A szépészeti szempont teljesen eltörlődött, a célszerűség és a megoldás lehetősége az irányadó.

De a főispán nem akarja a földfeletti vezetékét, mely sérti az ő szépérzékét. Mit törődik ő a közérdekkel, a közönség óhajával, a közszükséglet kielégítésével? Semmit.

Ime a főispáni uralom újabb tultergése. Ez az egyetlen ember szembeszáll a közérdekkel, a közakarattal és talán ha nem is képes megakadályozni a terv létesülését, de azért az akadékoskodásával el tudja azt odázni ideig-óráig, szóval ő képes kellemetlenkedni az egész város közönségének, ha akar. Ebben nyilvánvaló meg azonban a hatóság gyöngesége is, melynek a főispán egészen a nyakára nőtt.

— Nem akarja a főispán — így beszélnek a torony alatt és nem mer ellene szegülni senki.

De hát mi köze van a város ügyeihez a főispánnak? Hiszen ő csak a kormány ellenőrző és a közigazgatás felett felügyeleti jogokat gyakorló közege, semmi több. Neki nincs beavatkozási joga mindaddig, amíg a városi hatóság rendesen vezeti a közügyeket. Mire való ez az akadékoskodás? Hiszen neki nincs, nem lehet, nem szabad véleményének lenni, mint főispánnak, városi ügyekben, legfőleg, mint magán embernek? Neki nem szabad irányt adni semmibe, hiszen ő nincs a városi hatóság mellé vagy fölé helyezve, hiszen ő azon kívül áll, mint a felelős kormány képviselője.

Vagy talán ő nem is főispán, hanem kormánybiztos? Lehet, hogy azt képzeli még mindig magáról, hogy az ő főispánsága a kormánybiztosság folytatása? Hogy ő a Tisza-uralom, a kormánybiztosság folytatóságos képviselője?

Itt volna már az ideje, hogy kiábrán-

ditsuk ő méltóságát ezen képzelődéséből, a mely csak tulkapásokra vezet. Tudomására kell neki adni, hogy az ő hatalma csak a közigazgatás ellenőrzéséig és a felügyeleti jogig terjed és nem tovább. Az ilyen ügyekbe való beavatkozás, mint a villamos vasut kérdése, határozottan tulkapás.

Ugy látszik, a főispán tizenhét év alatt sem tanulta meg, meddig terjed az ő hatásköre, legalább működése erre vall. Ott, ahol joga van, sőt kötelessége is beavatkozni, igen sokszor elmulasztotta azt megtenni, ahol pedig sem joga, sem kötelessége nem volt a beavatkozásra, beleavatkozott.

Főispánunknak csak a szépérzéke van kifejlődve. Ennek nyilvánulását látjuk mi a Széchenyi-téri parkokban, a z ujszegedi rózsaligetben, gőzfürdőben és egyéb alkotásokban, s most újra akarja azt érvényesíteni, midőn földalatti vezetékkel szeretné létesíteni a villamos vasutat. No de ebből aligha lesz valami. Torkig vagyunk már az ő szépérzékevel, amely nagyon költségesnek és hátrányosnak bizonyult eddig is.

Elvégre is nem a város közönsége van ő érette, ha ő van itt — nem a város — hanem a kormány kedvéért. S nem azért van itt, hogy a közügyek kerékkötője legyen, hanem azoknak, amíg a rendes kerékvágásban haladnak, egyszerű szemlélője legyen csupán!

Nem kérdezi, de nem is kérdezte tőle soha a város közönsége, hogy ő milyen villamos vasutat akar, földalatti vagy földfeletti vezetékkel? A közönségnek villamos vasut kell, s ha a társaság földfeletti vezetékkel létesíti, mindegy neki, csak létesítse. Előtte a közszükséglet kielégítése az irányadó, nem pedig a főispán szépészeti érzéke.

Rostkowitz Arthur.

Számonkérés előtt.

Félévi közigazgatási munka.

Félesztendőkint rengeteg számtömegekkel szokott beszámolni a mintaközigazgatás. Azokból megtudni, hogy az ügydarabok forgalma milyen volt, egyes ügyosztályokhoz hány darab érkezett, mennyit intéztek el belőle és mennyivel maradtak hátralékban, de hogy milyen érdemi munkát végeztek egyesek, bizony azt soha sem tudja meg a számonkérőszék.

Ilyen alakban tehát ostoba forma-ság a számonkérés, mert az ugyan csak a legkritikább esetben vezetett rá mulasztásra, visszaélésre, bűnre.

Nagyon könnyű ám kijátszani az egész számonkérést, már csak azért is, mert a napi munkát nem lehet megállapítani. Sok ügyosztálynál azt sem tudják, mennyi a hátralék, csak ilyenkor, mikor a skontróra készülnek.

Néhány hétig megfeszített erővel dolgoznak a közigazgatási hivatalokban, hogy a hátralékot eltüntessék. Amit félesztendő alatt elmulasztottak, pár hét alatt pótolják, vagyis inkább úgy látszik, mintha pótolnák. Olyan is aztán a hátralékos ügyeknek az elintézése. Hebehurgya kutyaftutában való munka az többnyire, amelynek érdemi része hajítófát sem ér.

Amit nem tudtak még így sem elintézni, látszólag még azt is elintézik és pedig úgy, hogy fölültetik, becsapják egyszerűen a számonkérőszéket. Nagyon jól értenek ehhez. Az ügydarabokat, amelyik például hat hónapig hevert valamelyik tanácsi ügyosztálynál, a számonkérés előtt átteszik más ügyosztályhoz. A mintaközigazgatás könnyű lelkiismeretű tisztviselői tudják jól a módját ennek. Csak ürügyet kell találni.

Az pedig van mindig. Felszólítják vélemenyadásra például a tiszt ügyészséget, a számvevőséget vagy a mérnöki hivatalt. Ott aztán heverhet megint félesztendeig az ügy.

Igen sok olyan tisztviselő van, aki félesztendeig nem dolgozik semmit és aztán pár hét alatt rendbe szedi a szénáját mégis. Vannak nagy pipás hivatalfőnökök, akik még a hivataluk által földolgozott ügydarabokat sem írják alá hónapokig, csak mikor már a körműkre ég a dolog. Van olyan tisztviselő is a torony alatt, akinek csak az aláírását ösmerik, de a munkáját nem látja senki, mert az írás nem fülk a a fogához, hanem a nagypipából füstkarikákat eregetve diktál az írónak.

Nem nagy fáradságba kerülne a számonkérőszéknek, ha a „skontró“ előtt pár héttel végzett munkát összevetné az öt hónapi munkával. Nagyon érdekes statisztika volna ám az! Megtudhatná belőle a számonkérőszék, hogy mily szépen tudnának dolgozni egyesek, ha mindig a „skontró“ előtt állnának és nem csak félesztendőként.

Rendszert kell változtatni ebben is. Nem is olyan nehéz volna az, hiszen az adóhivatalnál behozta már dr. Fodor Károly tanácsos és a rendszer kitűnően bevált. Minden hivatalnok vezessen a saját munkájáról jegyzéket. Hogy hány aktát kapott naponként és mennyit intézett el belőle.

Egyszerű módja ez az ellenőrzésnek, a melyet, ha a hivatalfőnök naponként felülvizsgál, mindig tudja, mennyit dolgoztak föl az alantasai, akiktől minden nap számon kérheti az ügydarabjait és akiket naponta felelősségre vonhat. A számonkérőszék így könnyebben beláthatna a mintaközigazgatás dolgaiba és vezérfonál lenne kezében a hivatalfőnökök által ellenőrzött minden jegyzék a közigazgatás utvesztőiben. A mostani számonkérés azonban nevetséges alakoskodás csupán, amelynek haszna nincsen.

Közveszélyes a kórház.

Mikor az új közkórház épületeinek építését elhatározta a kórházi bizottság, nem csak lapunk, de a szegedi orvosi kar tekintélyes része is hevesen tiltakozott az ellen, hogy az új közkórház a város szívében, a régi telken építtessék föl. Se az érvelések igazsága, se a közérdek hangsúlyozása nem ingatták meg Singer Mátyást, aki azzal, hogy a közkórháznak a város szívében való fölépítését kicsikarta, csak kárt okozott a városnak, a közegészségügynek és egyes polgároknak.

Mert a közkórházat a városon kívül kellett volna fölépíteni. Minden modern kórházat a városon kívül vagy a külső részében építenek föl újabban, nem pedig a város kellő közepén, a legnagyobb és legforgalmasabb utvonallal mellett. A betegnek kell a csend, a nyugalom. A lábadozóknak kell az ózondus gyógyerejű levegő, nagy és tágas sétatér lombos fákkal, illatos virágokkal. Az utca zaja, lárma, a löféjű csilingelése, a gőzmozdony dübörgése bántja, izgatja a beteget. Még az egészséges orvosra is jóhatással van a csönd.

De nálunk ezek a tekintetek nem vétettek számba. A sebészeti osztályt, a műtőtermet odaépítették a legzajosabb utcavonalba, ahol az egész ház remeg folyton a vasut és kocsik dübörgésétől. Ott fogják végezni a műtéteket.

Ugyancsak az utcavonalba építették az

elmebetegek osztályát, akiket szintén izgat a zaj és a tudat, hogy tiz lépésnyire tőlük az utca, a zsvajos élet, az édes szabadság, s ők mégis rabok, mint a kalitkába zárt madárkák. Ez a tudat igazán örjítő is. Nem csoda tehát, hogy a szegény elmebetegek folyton tombolnak és orditozásukkal fölverik a közeli utcák lakóit, s a helyett hogy állapotuk javulna, egyre rosszabbodik. Ha so-kaig ott marad, el is pusztul.

Az utcavonalba fogják építeni a fertőző betegek elkülönítő osztályát is. Singer Mátyás úgy akarja, úgy is lesz tehát. A közönséggel, a közönség természetes félnkségével, amelylyel a fertőző betegség iránt viseltetik, nem törődik senki.

De most egészen új dologra hívom föl a közfigyelmet. Bár jól tudom, hogy általános rémületet fog okozni e pár sor, de tartozó kötelességem a veszedelemre figyelmeztetni a közönséget.

Igy nyári időben igen sok feloszlásnak indult és rettenetes büzt árasztó holttestet hurcolnak a városon keresztül a közkórház halottas kamrájába, amely szintén pár lépésnyire van csak az utca vonalától. A holttestet a nyári melegben egészen ellepik a legyek s miután az ablakot is nyitva tartják szellőztetés céljából, a néha napokig ott heverő hullán százával élőködik a légy. Ezek a hullán járt legyek átröpködnek a szomszédba is s a csipésük fájó, sokszor daganatot okoz, mert a csipésük mérges emberre-állatra egyaránt s lehet halálos is.

Tessék már most elképzelní, mennyire kellemes a közkórházat környező utcákban lakni? Az örültek lárma miatt nincsen nyugta a lakosságnak sem éjjel, sem nappal, a hullalegyektől való örökös rettegés pedig különösen nagy élvezet lehet. Talán ez is az oka annak, hogy a közkórház környékén olyan sokat hurcolkodnak az olcsó lakbér dacára s hogy a lakások hónapokig üresen állanak?

Közveszélyes a közkórház a mostani helyén s kárára van a betegeknek, de a lakosságnak is, amelynek vesztesége nemcsak a lakbér-csökkenés, az üres lakások elveszett bére, de az ingatlanok értékcsökkenése is. Ki téríti meg mindezt nekik? Singer vagy a város? Mert ezért felelős ám valaki, de felelős azon inhumánus eljárásért is ez a pöffeszkedő ember és gyorsbeszélő automata, hogy a közkórházat a betegek egészsége és nyugalma, valamint a közérdek ellenére a város közepén építtette föl, csupán azért, hogy neki az odajutás kényelmesebb legyen. Mert nem másért létesült ez a szörnyen botrányos közalkotás úgy, amint létesült. Ezen ember kényelemszeretete és önfejűsége miatt. Hát mért nem építették a város közepére a honvédség és közös hadsereg csapatkórházát? Azért, mert a katonáknak több érzékük van a közérdek és a humanizmus iránt, mint Singer Mátyásnak.

S ez az ember, aki a közérdeket így üti pofon, a király tanácsosai közé jutott és még mindig ezen intézet élén áll. Hogy lehet ez?

Ujdonságok.

— **Mozgalom a tanfelügyelő ellen.** Dorosma város képviselő testületének azon határozatával, hogy mindaddig szóba nem áll a királyi tanfelügyelőséggel, amíg annak élén dr. Tergina Gyula kir. tanácsos áll, — nem marad egyedül, mert Dorosmával közönséget vállal Kistelek képviselő testülete is, amelynek legközelebbi ülésén indítványt fognak tenni ezen irányban. Hogy mik történhettek a tanfelügyelő és a községek közt, nem tudjuk. Ok nélkül azonban aligha léptek föl ellene ilyen erélyesen. Néhány napja csak, hogy Várossy Gyula plébános, a jegyző, a bíró és még egy tag bejelentette a főszozolgabírónak a kisteleki iskolagondnokságból való kilépését. Az oka ennek állítólag a tanfelügyelővel való érintkezés lehetetlen volta. De nem csak Dorosma és Kistelek képviselőtestülete van így elkéserevedve a tanfelügyelő ellen, mert hiszen az egész megyében mozgalom készül ellene. Dorosma képviselőtestületének határozata egyébként

nagy feltűnést keltett a közoktatásügyi miniszteriumban, mert ez az eset páratlanul áll a magyar népoktatás történetében. Híre jár, hogy Halász Ferenc miniszteri osztálytanácsos vizsgálatot fog tartani és hogy a tanfelügyelő nyugdíjaztatása iránti kérvényét benyújtotta.

— **Az elnapolt tápéi vizsgálat.** Nagy feltűnést és elkeseredést keltett a tápéi kerületben, hogy az elrendelt vizsgálatot nem foganatosította rögtön a Belitska-bizottság, hanem csak kiruccant Tápéra, ahol egyedül a jegyző informálása alapján elhalasztotta a vizsgálatot szeptember 9-éig. Nem ilyen komédiának képzelték a tápéi kerületben a parlamenti vizsgálatot. Mert hogy ez komédia, amit a Belitska-bizottság csinál, ahhoz semmi kétség nem fér. Ez a vizsgálat nélkül minden komolyságot. A bizottság lejön a kerületbe és senkivel nem érintkezik, csak a tápéi jegyzővel. Azután kitűzi a határnapokat, amely szerint szeptember 9-én Horgoson, 10-én Kisteleken, 11-én Dorosmán, 12-én Sándorfalván, 13-án Sövényházán, október 3-án Algyón, 4-én pedig Tápén tartja meg a vizsgálatot. **Tehát hét napot szentel csupán a bizottság a vizsgálatra.** Hát nem neveltség ez? A kuria által elrendelt vizsgálat, bár csak a petíció és ellenpetíció némely pontjára szorítkozott, mégis **hetekig tartott.** Akkor pedig csak a választás megsemmisítéséről volt szó, most pedig sokkal fontosabbról, a kerület képviselőküldési jogának felfüggesztéséről — és a Belitska-bizottság hét nap alatt akarja az egész kerület romlottságát kikutatni és megállapítani. No hát ez nem más, csak komédia. Hiszen ha hét nap alatt elvégzi a vizsgálatot a bizottság, akkor megtarthatták volna azt akár aratásban is. **Csak vasárnapi napokra kellett volna kitérni a vizsgálatot.** Ezt azonban nem tette a Belitska-bizottság, hanem másfél órai tápézás után eloldalogtak nyaralni. A tápéi kerület polgársága azonban nem nyugodott meg a bizottság ezen eljárásában, hanem táviratot intézett Széll Kálmán kormányelnökhöz és Apponyi Albert gróf Házelnökhöz, és kérte a vizsgálat tényleges megkezdését és lefolytatását.

— **Eljegyzés.** Dömsödy József dorosmai szolgabíró eljegyezte Zádory Kálmán földbirtokos művelt és bájos leányát, Erzsikét.

— **Panasz a községi orvosokra.** Mióta lapunk megkezdte dr. Buda (Beck) Nándor horgosi községi orvos mulasztásainak és egyéb viselt dolgainak a leleplezését, seregese kapjuk a panaszokat a községi orvosok ellen. A horgosi orvos elleni panaszok a százat is meghaladják már. Az utóbbiak közt az a legérdekesebb, hogy nemcsak mint községi orvos, hanem mint vasuti pályatorvos is elmulasztja kötelességét. A királyhalmi állomásfőnök feleségéhez hívta Buda orvost. Gyorsan kellett volna a segítség, mert vérmérgezés tünetei mutatkoztak. Az orvos nem ment, hanem azt üzenve, hogy előbb tíz koronát küldjenek, akkor elmegy. Elküldték neki a tíz koronát és mégis csak harmadnap mutatkozott ez a kötelességet nem ösmerő ember, aki valósággal szégyene az orvosi karnak. — A dorosmai községi orvos dr. Nagy Miklós ellen is több panasz érkezett hozzánk. Azt panaszolják, hogy a dorosmai orvos éjjel nem megy beteghez, bármily sürgős volna a megjelenése. Hát járja ez? — Panaszolják dorosmai lakosok, hogy Karcsei Aladár gyógyszerész egész nap nincs otthon, mert az adókvetésnél van elfoglaltva, a segédje pedig csak néhány napja

van alkalmazva és a régebbi orvosi rendelvényeket, ha találja, elkészíti, ha nem, akkor elutasítja az illetőt.

— **Jellemző párbeszéd.** Lapunk egyik barátja küldötte be hozzánk az alábbi cikket, mely rendkívül kínosan érint bennünket és mi szeretnénk legjobban, ha nem volna igaz.

Bonyhay Sándor tápéi jegyző és Polczner Jenő találkoztak az egyik szegedi fürdőben.

— No, hogy vagyunk a kerületben? — kérdi a képviselő.

— Nagyszerűen, feleli a jegyző, a multkor hét szavazattal győztünk, most hetvennel fogunk.

— No lám, ugye hogy így van? Mégis milyen lármát csapnak azok a Kelemenék!

Akik ezt a beszélgetést hallották, elámultak. A gyengébbeknek megmagyarázzuk, hogy ha a tápéi kormánypárti jegyző beszédje igaz volna és Enyedi legkisebb mértékben is remélné megválasztását, úgy bizonyára nem lenne most vizsgálat a tápéi kerületben, hanem szabályszerű és törvényes módon még július hónap elején megtartották volna a választást.

Egyébként pedig fölelevenedik emlétkünkben a Kossuth-párt hivatalos lapjának, a „Független Magyarország“-nak f. évi június hó 5-én megjelent 80-ik számában közzétett cikkely, mely így végződik: „hogy mit gondol, mit nem Szeged város függetlenségi képviselője Kelemen Béla jelöltségéről, az nem a mi, hanem az ő és az Enyedi dolga. A mienk csak az, hogy az országos párt nagynevű elnöke Kelemen Bélát a legmelegebben ajánlotta a tápéi kerület valódi függetlenségi választóinak.“ Meg lehet ebből éteni mindent.

— **Villamos vasut a dorosmai fürdőig.** Tudvalevőleg Dorosma község képviselőtestülete a fürdő körüli földeket a jövő év őszén eladja és ott 200—400 öles villatelleket létesít. A dorosmai híres fürdő új korszáka nyílik meg ezzel, mert — mint értesülünk — fővárosi tőkepezések villamos vasutat akarnak építeni a fürdőig. E helyt említjük meg, hogy a máv. igazgatósága előtt is fekszik egy terv, mely szerint a Szeged pályaudvartól kiindulva a mostani Dorosma állomástól a község alatt elvezető vonal építenék ki a fürdőig. A befektetés az 500.000 koronát nem haladná meg.

— **Igyünk Boholti vizet!** A legolcsóbb és legegészségesebb ásványviz az erdélyi Boholti-víz. Olcsóbb a szódánál és a legelső orvosi szaktekintélyek gyógyvizként ajánlják. A szegedi főraktár kezelőség lapunkban közzölt hirdetésre felhívjuk az olvasó figyelmét.

Pletykák a korzóról.

Remélem hölgyeim, nem haragudtak meg, hogy a multkori tere-feréről olyan őszintén referáltam és meghallgatnak ismét, mert azt csak nem akarják elhítenni velem, hogy a pletykát nem szeretik.

Még mi férfiak is, kik elég önhittek vagyunk magunkat a legjobb tulajdonságokkal felruházni, szívesen vesszük az apró kis történeteket, melyek egyesek magánéletében játszódhatnak le, hol komikus, de leggyakrabban modern drámák gyanánt, melyeknek jeleneteit a tovább adó közszájak szokták kiszínezni.

Brien, Hauptmann, Sudermann megtalálná thémáit a mi kuruc légkörünkben épp úgy, mint náluk odahaza, mert az emberek mindenütt kötelességszerűen játszik a végzetől rájuk osztott szerepet, melyben dadra jutni sokkal nehezebb, mint a világot jelentő deszkákon, hol egy szép idom és a plasztikum előnyös kihasználásával a primadonna irigyelt rangjára lehet emelkedni.

Sokoldalú kívánságaim most eltörpülnek, boldog vagyok, hogy e verőfényes nap leáldozó sugarai mellett helyet foglalhatok stabil székekben, mely előtt városunk különböző szépségei haladnak komoly, durcás, kacér, mosolygó, gögös és szelid arckifejezésekkel.

Szomszédok dolgában ismét szerencsés

vagyok, két rokonyelv közé szorultam, az egyik folyton csodálkozik, hogy a másikat több szóra ingerelje, én meg bajszom alá rejtem a mosolyt, nehogy sértést követve rajtok, hallgatásukkal megboszuljanak, mert az ő magyar egyvelegjük lefözi a német classikusokat és Mendelsohn azt hiszem igen zokon venné, hogy fülkagylóm fogékonyabb az ő compositiójukra.

— Nézze csak meg ezt a nőt — kezdődött a kritika — ebben a kék batist ruhában, milyen finom bőre van.

— Az ám, olyan mint az alabastrom.

— Tudja-e mit használ?

— Talán „Venus crém“-et, „Serail“-t vagy „Ugorka tejet.“

— Dehogy! Minden reggel tojássárgájában mosdik.

— Honnan tudja?

Mikor a kisasszony a cselédjüket arcul ütötte, az mérgében mindent kibeszélt, amit a házban látott, azt mondta, jobb volna inkább rántottának az a sok tojás, amit a kisasszony az ábrázatjára pazarol, ugyis nagyon kis adagokat adnak a vendéglőben, különösen, ha négy személyt egy adagon akarnak meghizlálni — a tekintetes ur az könnyen segít magán, átszalad a Hágiba s eszik egy tíz órát, mindjárt ebéd után, de szegény szolgáló rághatja a csirke kaparóját s emlegetheti magában a jó paszuly levest, amivel a tanyai otthonban legalább jóllakhatott.

— Ki ez a csinos ember, ebben a kifogástalanul vasalt nadrágban?

— Oh! nős az már édesem, de nem a feleségének csinosítja így ki magát, van neki egy özvegy asszonya, most bizonyosan nincs Szegeden, mert a napokban a „Poste restante“ bureauból láttam egy levéllel kijönni s igen mosolygó arczeval olvasta.

— Ilonkának is akadt már kéréje, — ugyan hol szedte?

— Hol? Hát mire való a „butorozott“ szoba? Náluk lakott két évig, az anyjának tette a szépet, most meg eljegyezte az Ilonkát, akinek kötelessége engedelmességni a mama parancsára, mert különben kitagadta volna az örökségből.

— Hallja csak, hogy suhog ez a nő, selyemmel van béelve minden ruhája, ezt az orgona virágos kalapját is Párisból hozatta!

— Ugyan lelkem ne higgye, hisz a pesti sógornóm az ő nagynénjével lakik egy házban, aki évekig volt egy püspök gazdasszonya, épp e kalapban láttam magam is a lóversenyterén, hisz minden használt holmit ezeknek küld el.

— Pedig újra is juthatna az apja fizetéséből.

— Az ám, ha nem volnának kóristánok a világon, tegnap is a virágkötő leányt láttam tőlük kijönni a számlával, ilyenkor a férj mindég valami hivatalos halottal takarózik a felesége előtt, pedig a tulajdonképeni halott az asszony, aki csak 3 frtos napernyőt érdemel, mert a kegyelt hölgyecskéé 12 frtba kerül.

— Hallom, hogy a fiát betették a miniszteriumba, igen nagy esze van, még sokra viheti.

— Nekem meg azt mondták, hogy tanulmányuton van a külföldön, de pár hét előtt Pestről — Kőbányára rándultam a vilamoson és képzelje, a kondukteurben őt ismertem fel, igen jól áll neki a részvényes uniformis, csak az kár, hogy azt a nagy ész, melylyel egy vizsgát sem volt képes letenni, a villamos kocsiban akarja gyümölcsöztetni! Különben jobb dolga van, mint idehaza, mert már csak elég olcsó az új zöld-ségnemű s ők lelkem még mindég régi burgonyát esznek, ha pedig vendégük van, akkor szerencsétlenségemre munkaszünetnek kell lenni, hogy a theához cukrot meg rumot szolgáltatassak, mert más minden van hozzá!

— Pá édes, kedden itt legyen, s ugyan kérdezze meg, hogy kell azt a tojássárgáját használni?

Gondolhatják, milyen türelmetlenül várom már e napot, melyen szomszédnóm már mint tojássárgájával szépített egyén fogja széles ismereteit publikálni.

